

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: **ЮРИДИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ**

Специалност: *(код и наименование)*

Ю	Ф	П	2	1	2	1
---	---	---	---	---	---	---

Магистърска програма: **ПРАВО**

(код и наименование)

Ю	Ф	П	2	1	2	1	2	3
---	---	---	---	---	---	---	---	---

ПРАВО – РЕДОВНО ОБУЧЕНИЕ

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

3	6	0	1
---	---	---	---

(код и наименование)

ИНФОРМАЦИОННО ПРАВО

ПРЕПОДАВАТЕЛ: гл. ас. д-р Калина Георгиева

Асистент: Шинка Стоева

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	75
	Семинарни упражнения	30
	Практически упражнения (хоспетиране)	
Обща аудиторна заетост		105
Извънаудиторна заетост	Реферат	
	Доклад/Презентация	
	Научно есе	
	Курсов учебен проект	
	Учебна екскурзия	
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	75
	Решаване на практически задачи	30
Обща извънаудиторна заетост		105
ОБЩА ЗАЕТОСТ		210
Кредити аудиторна заетост		3.5
Кредити извънаудиторна заетост		3.5
ОБЩО ЕКСТ		7

№	Формиране на оценката по дисциплината	% от оценката
1.	Тестови проверки/контролни	10
2.	Изпит	90
Анотация на учебната дисциплина:		
АНОТАЦИЯ:		

Учебната дисциплина „Информационно право“ има за цел да:

- представи особеностите при действието на правото във виртуална среда;
- запознае студентите с основните правни понятия във виртуална среда;
- създаде конкретни умения за прилагане и съобразяване на правните изисквания при създаване и използване на информационни технологии.

Чрез изучаването на дисциплината „Информационно право“ се получават основни знания относно действието на правото във виртуална среда. В обхвата на дисциплината са включени правни институти, създадени при регулиране на информационни технологии, които са основни за други правни дисциплини, изучавани в курса на обучение в специалност Право.

Учебната материя е организирана и предоставена изцяло в електронна форма. Чрез функционалностите на системата Moodle, студентите имат достъп до лекции, тестове, възможност за предоставяне на курсови учебни проекти. Прилаганите образователни технологии позволяват студентите да ползват учебното съдържание и да изпълняват възложените им задачи по всяко време и от всяко място.

Предварителни изисквания:

Изучаването на дисциплината изисква познания по общотеоретичните правни дисциплини, както и базови знания в областта на информационните технологии и интернет.

Очаквани резултати:

След успешно завършване на учебния курс студентите имат:

1. Знания за основните подходи при нормативното регулиране на информационните технологии.
2. Умения да прилагат получените знания при анализа на актуалната нормативна уредба на информационните технологии.
3. Знания и умения за използване на електронни удостоверителни услуги в практиката.
4. Знания и умения за изпълнение на изискванията за защита на личните данни при обработка на личните данни във виртуална среда.
5. Знания за нормативната уредба на имена на домейни.
6. Знания за европейската и национална схеми за електронна идентификация.
7. Знания за правната уредба на електронното управление и умения за работа с информационните системи на електронното управление.
8. Знания и умения за участие в процедури за повторно използване на информация от общественния сектор.
9. Знания и умения за осигуряване на правните изисквания от системи, основани на изкуствен интелект.
10. Знания и умения за правните изискванията за киберсигурност към системи, използвани в частния или публичния сектор.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
----------	--------------	-----------------

1	<p>Предмет, система и източници на информационното право</p> <p>1. Предмет и система на информационното право. Информационното право и други правни отрасли и науки.</p> <p>2. Правно регулиране на виртуалната среда. Източници на информационното право.</p>	<p>Лекции - 2 часа</p> <p>Упражнения – 1 час</p>
2	<p>Правни субекти във виртуална среда</p> <p>Правни субекти и правосубектност във виртуалната среда. Представителство във виртуална среда.</p> <p>Правни волеизявления във виртуална среда - понятие, видове. Образуване на правни изявления във виртуална среда. Ограничения в съдържанието на правните изявления във виртуална среда. Форма на електронните изявления.</p> <p>Автоматични електронни изявления - понятие, правна уредба, приложно поле.</p>	<p>Лекции - 3 часа</p> <p>Упражнения - 1 час</p>
3	<p>Юридически факти във виртуална среда</p> <p>1. Юридически факти във виртуална среда. Запазване, достъп и използване.</p> <p>2. Юридически актове във виртуалната среда. Видове.</p>	<p>Лекции - 2 часа</p> <p>Упражнения – 1 час</p>
4	<p>Субективни права и задължения във виртуална среда</p> <p>1. Развитие на субективните права в информационното общество. Юридически задължения във виртуалната среда.</p> <p>2. Защита на субективните права във виртуалната среда.</p>	<p>Лекции - 2 часа</p> <p>Упражнения – 1 час</p>
5	<p>Правни отношения и юридическа отговорност във виртуална среда</p> <p>3. Правни отношения във виртуалната среда - понятие, видове, структура.</p> <p>4. Реализация на правото във виртуална среда. Форми на реализация на правото във виртуална среда. Юридическа отговорност във виртуална среда</p> <p>5. Механизъм на правно регулиране във виртуална среда.</p>	<p>Лекции - 3 часа</p> <p>Упражнения – 1 час</p>
6	<p>Имена на домейни</p> <p>1. Имена на домейни - понятие, структура, видове. Органи, администриращи домейните. Процедури за регистрация на имена. Прехвърляне на имена на домейни.</p> <p>2. Правна същност на имената на домейни. Процедури (съдебни, административни и арбитражни) за решаване на спорове за имена на домейни.</p> <p>3. Използване на имена на домейни от административните органи в Република България.</p>	<p>Лекции - 3 часа</p> <p>Упражнения – 1 час</p>
7	<p>Електронен документ</p> <p>1. Понятие за електронен документ и електронно изявление.</p> <p>2. Видове електронни документи.</p> <p>3. Създател, автор, адресат и посредник на електронно изявление. Време на изпращане, на получаване и на узнаване на електронно изявление.</p> <p>4. Автентикация на електронен документ. Дълготрайно запазване на електронни изявления.</p> <p>5. Доказателствена сила на електронните изявления. Преобразуване на правни изявления от материална в електронна форма и обратно.</p>	<p>Лекции - 5 часа</p> <p>Упражнения – 2 часа</p>
8	<p>Електронни удостоверителни услуги</p> <p>1. Понятие за електронна удостоверителна услуга. Видове електронни удостоверителни услуги. Правна сила на удостоверителните услуги. Доставчици на електронни удостоверителни услуги. Квалифицирани доставчици на електронни удостоверителни услуги.</p> <p>2. Електронен подпис – понятие и видове. Изисквания към електронните подписи. Функции на електронния подпис</p> <p>3. Електронен печат. Функции на електронния печат.</p> <p>4. Електронни удостоверителни услуги, свързани с електронни подписи и електронни печати – квалифицирано валидиране на квалифицирани електронни подписи/печат, квалифицирано съхраняване на квалифицирани електронни подписи/печати</p>	<p>Лекции - 7 часа</p> <p>Упражнения – 2 часа</p>

	<p>управлението на устройства за създаване на подписи и печати.</p> <p>5. Електронен времеви печат, електронна препоръчана поща и удостоверяване автентичността на уебсайт.</p> <p>6. Електронни удостоверения за атрибути – понятие и видове. Изисквания към електронните удостоверения за атрибути.</p> <p>7. Електронното архивиране на електронни данни и електронни документи и записването на електронни данни в електронен регистър – понятия и изисквания.</p>	
9	<p>Електронна идентификация.</p> <p>1. Електронна идентификация – понятие и нормативна уредба.</p> <p>2. Европейска схема за електронна идентификация.</p> <p>3. Европейски портфейли за цифрова самоличност.</p> <p>4. Национална схема за електронна идентификация.</p> <p>5. Частни схеми за електронна идентификация.</p>	<p>Лекции – 5 часа</p> <p>Упражнения – 2 часа</p>
10	<p>Електронно управление и електронно правосъдие</p> <p>1. Понятие за електронно управление и електронно правителство. Нормативна рамка.</p> <p>2. Компетентност на държавните органи за изграждане на електронно управление. Принципи на електронното управление.</p> <p>3. Понятие за електронна административна услуга. Видове електронни административни услуги. Нива при предоставяне на услугите по електронен път.</p> <p>4. Участници в процесите по предоставяне на ЕАУ.</p> <p>5. Ред за предоставяне на електронни административни услуги.</p> <p>6. Връчване на електронни документи.</p> <p>7. Водене на регистри в електронна форма.</p> <p>8. Оперативна съвместимост на системите на електронното управление.</p> <p>9. Електронно правосъдие, понятие и нормативна уредба.</p> <p>10. Процесуални действия в електронна форма.</p>	<p>Лекции – 10 часа</p> <p>Упражнения – 4 часа</p>
11	<p>Защита на личните данни</p> <p>1. Развитие на правото на защита на личните данни. Понятие за лични данни. Разграничения.</p> <p>2. Администратор на лични данни. Съвместни администратори. Обработващ лични данни. Други лица, участващи в обработката. Отношения между организацията при обмен на лични данни.</p> <p>3. Принципи за защита на личните данни.</p> <p>4. Информирание на субектите на данните.</p> <p>5. Права на субектите на данни. Упражняване на права от субектите на данните.</p> <p>6. Сигурност на личните данни. Нарушение на сигурността на лични данни.</p> <p>7. Длъжностно лице по защита на данните</p> <p>8. Регистри на дейностите по обработка. Оценка на въздействието върху данните.</p> <p>9. Предаване на лични данни в трети страни и на международни организации.</p> <p>10. Надзорен орган – функции, задачи и правомощия. Производства по защита на личните данни по административен и съдебен ред.</p>	<p>Лекции – 10 часа</p> <p>Упражнения – 4 часа</p>
12	<p>Управление на информацията</p> <p>1. Повторно използване на информация от обществения сектор. Субекти на правото на повторно използване.</p> <p>2. Процедура за предоставяне на информация от обществения сектор. Отказ за предоставяне. Подсъдност и обжалване на отказите.</p> <p>3. Повторно използване на данни съгласно Акта за управление на данните.</p> <p>4. Посреднически услуги за данни. Алтруизъм по отношение на данните.</p> <p>5. Отворени данни.</p>	<p>Лекции – 5 часа</p> <p>Упражнения – 2 часа</p>

13	<p align="center">Правни аспекти на киберсигурността</p> <p>1. Киберсигурност – понятие. Политики в областта на киберсигурността. Нормативна уредба на киберсигурността.</p> <p>2. Компетентни органи в областта на киберсигурността. Задължени субекти съгласно Закона за киберсигурността. Регистър на съществените услуги.</p> <p>3. Задължения на субектите по отношение на изискванията за сигурност и уведомяване за инциденти.</p> <p>4. Управление на мрежовата и информационната сигурност.</p> <p>5. Мерки за защита на информацията във виртуална среда. Управление на риска в киберсигурността.</p>	<p>Лекции – 5 часа</p> <p>Упражнения – 2 часа</p>
14	<p align="center">Въведение в електронната търговия</p> <p>1. Понятие за услуга на информационното общество. Получател и доставчик на услуги на информационното общество.</p> <p>2. Сключване на договор от разстояние с потребител.</p> <p>3. Предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги на потребители.</p> <p>4. Правен режим на посредническите платформи.</p> <p>5. Задължения на доставчиците съгласно Законодателния акт за цифровите услуги</p>	<p>Лекции – 5 часа</p> <p>Упражнения – 2 часа</p>
15	<p align="center">Правен режим на изкуствения интелект</p> <p>1. Основни понятия използвани при регулиране на изкуствения интелект.</p> <p>2. Правила за пускане на пазара, въвеждане в експлоатация и използване на системи с изкуствен интелект.</p> <p>3. Забранени практики в сферата на изкуствения интелект.</p> <p>4. Изисквания за високорисковите системи с изкуствен интелект.</p> <p>5. Прозрачност за системите с изкуствени интелект.</p>	<p>Лекции – 5 часа</p> <p>Упражнения – 2 часа</p>
16	<p align="center">Предизвикателства при регулирането на виртуалната среда</p> <p>1. Проблеми при правното регулиране на виртуалната среда. Регулиране на бързоразвиващи се технологии.</p> <p>2. Изпреварващо законодателство. Процес на създаване на изпреварваща регулация.</p> <p>3. Приложение на регулаторни лаборатории в нормотворчеството.</p>	<p>Лекции – 3 часа</p> <p>Упражнения – 2 часа</p>

Конспект за изпит

№	Въпрос
1	Предмет и система на информационното право. Информационното право и други правни отрасли и науки.
2	Правно регулиране на виртуалната среда. Източници на информационното право.
3	Правни субекти и правосубектност във виртуалната среда. Представителство във виртуална среда.
4	Правни волеизявления във виртуална среда - понятие, видове. Образуване на правни изявления във виртуална среда. Ограничения в съдържанието на правните изявления във виртуална среда. Форма на електронните изявления.
5	Автоматични електронни изявления - понятие, правна уредба, приложно поле.
6	Юридически факти във виртуална среда. Запазване, достъп и използване на виртуални юридически факти.
7	Юридически актове във виртуалната среда. Видове.
8	Развитие на субективните права в информационното общество. Юридически задължения във виртуалната среда.

9	Защита на субективните права във виртуалната среда.
10	Правни отношения във виртуалната среда - понятие, видове, структура.
11	Реализация на правото във виртуална среда. Форми на реализация на правото във виртуална среда. Юридическа отговорност във виртуална среда
12	Механизъм на правно регулиране във виртуална среда.
13	Имена на домейни - понятие, структура, видове. Органи, администриращи домейните. Процедури за регистрация на имена. Прехвърляне на имена на домейни.
14	Правна същност на имената на домейни. Процедури (съдебни, административни и арбитражни) за решаване на спорове за имена на домейни.
15	Използване на имена на домейни от административните органи в Република България.
16	Понятие за електронен документ и електронно изявление.
17	Видове електронни документи.
18	Създател, автор, адресат и посредник на електронно изявление.
19	Време на изпращане, на получаване и на узнаване на електронно изявление.
20	Автентикация на електронен документ. Дълготрайно запазване на електронни изявления.
21	Доказателствена сила на електронните изявления. Преобразуване на правни изявления от материална в електронна форма и обратно.
22	Понятие за електронна удостоверяваща услуга. Видове електронни удостоверяващи услуги. Правна сила на удостоверяващите услуги. Доставчици на електронни удостоверяващи услуги. Квалифицирани доставчици на електронни удостоверяващи услуги.
23	Електронен подпис – понятие и видове. Изисквания към електронните подписи. Функции на електронния подпис.
24	Електронен печат. Функции на електронния печат.
25	Електронни удостоверяващи услуги, свързани с електронни подписи и електронни печати – квалифицирано валидиране на квалифицирани електронни подписи/печат, квалифицирано съхраняване на квалифицирани електронни подписи/печати управлението на устройства за създаване на подписи и печати.
26	Електронен времеви печат, електронна препоръчана поща и удостоверяване автентичността на уебсайт.
27	Електронни удостоверения за атрибути – понятие и видове. Изисквания към електронните удостоверения за атрибути.
28	Електронното архивиране на електронни данни и електронни документи и записването на електронни данни в електронен регистър – понятия и изисквания.
29	Електронна идентификация – понятие и нормативна уредба.
30	Европейска схема за електронна идентификация.
31	Европейски портфейли за цифрова самоличност.
32	Национална схема за електронна идентификация.

33	Частни схеми за електронна идентификация.
34	Понятие за електронно управление и електронно правителство. Нормативна рамка.
35	Компетентност на държавните органи за изграждане на електронно управление. Принципи на електронното управление.
36	Понятие за електронна административна услуга. Видове електронни административни услуги. Нива при предоставяне на услугите по електронен път.
37	Участници в процесите по предоставяне на ЕАУ.
38	Ред за предоставяне на електронни административни услуги.
39	Връчване на електронни документи.
40	Водене на регистри в електронна форма.
41	Оперативна съвместимост на системите на електронното управление.
42	Електронно правосъдие, понятие и нормативна уредба.
43	Процесуални действия в електронна форма.
44	Развитие на правото на защита на личните данни. Понятие за лични данни. Разграничения.
45	Администратор на лични данни. Съвместни администратори. Обработващ лични данни. Други лица, участващи в обработката. Отношения между организациите при обмен на лични данни.
46	Принципи за защита на личните данни.
47	Информирание на субектите на данните.
48	Права на субектите на данни. Упражняване на права от субектите на данните.
49	Сигурност на личните данни. Нарушение на сигурността на лични данни.
50	Длъжностно лице по защита на данните.
51	Регистри на дейностите по обработка. Оценка на въздействието върху данните.
52	Предаване на лични данни в трети страни и на международни организации.
53	Надзорен орган – функции, задачи и правомощия. Производства по защита на личните данни по административен и съдебен ред.
54	Повторно използване на информация от общественния сектор. Субекти на правото на повторно използване.
55	Процедура за предоставяне на информация от общественния сектор. Отказ за предоставяне. Подсъдност и обжалване на отказите.
56	Повторно използване на данни съгласно Акта за управление на данните.
57	Посреднически услуги за данни. Алтруизъм по отношение на данните.
58	Отворени данни.

59	Киберсигурност – понятие. Политики в областта на киберсигурността. Нормативна уредба на киберсигурността.
60	Компетентни органи в областта на киберсигурността. Задължени субекти съгласно Закона за киберсигурността. Регистър на съществените услуги.
61	Задължения на субектите по отношение на изискванията за сигурност и уведомяване за инциденти.
62	Управление на мрежовата и информационната сигурност.
63	Мерки за защита на информацията във виртуална среда. Управление на риска в киберсигурността.
64	Понятие за услуга на информационното общество. Получател и доставчик на услуги на информационното общество.
65	Сключване на договор от разстояние с потребител.
66	Предоставяне на цифрово съдържание и цифрови услуги на потребители.
67	Правен режим на посредническите платформи.
68	Задължения на доставчиците съгласно Законодателния акт за цифровите услуги
69	Основни понятия използвани при регулиране на изкуствения интелект.
70	Правила за пускане на пазара, въвеждане в експлоатация и използване на системи с изкуствен интелект.
71	Забранени практики в сферата на изкуствения интелект.
72	Изисквания за високорисковите системи с изкуствен интелект.
73	Прозрачност за системите с изкуствени интелект
74	Проблеми при правното регулиране на виртуалната среда. Регулиране на бързоразвиващи се технологии.
75	Изпреварващо законодателство. Процес на създаване на изпреварваща регулация. Приложение на регулаторни лаборатории в нормотворчеството.

Библиография

Основна:

Кискинов, В. Правната система. Част I. Онтология и методология. 2019, Унив. изд-во "Св. Климент Охридски", Второ преработено и допълнено издание. Унив. библиотека № 518, 550 стр.

Кискинов, В. Правната система. Част II. Състав и действие. 2019, Унив. изд-во "Св. Климент Охридски", Унив. библиотека № 519, 566 стр.

Колев, Т., И Цакова. Право и интернет: Въведение в правото и правното регулиране на виртуалното пространство. 2015, Унив. изд-во "Св. Климент Охридски", 192 стр.

Допълнителна:

Георгиева, К. Преходът от повторно използване на информацията от общественния сектор към отворени данни. Понятия и концепции. В: Юридически сборник. Том XXIII, Бургас, май, 2016 г. с. 145-154. ISSN 1311-3771

Георгиева, К. Принципи за повторното използване на информация от общественния сектор и стандартни общи условия за отворени данни в България. Напредък на България в процеса на отваряне на данните от общественния сектор. В: Сборник от конференция "10 години България и Европейския съюз – въздействие върху развитието на публичните политики и законодателството" София, 2018. с. 228-239. ISBN 978-619-233-025-5

Георгиева, К. Нова концепция в развитието на материята на повторното използване на информацията от обществения сектор. В: Норма, София, Сиела, Кн. 5, 2015, с. 46-64 . ISSN 1314-5118.

Георгиева, К. Задължени субекти за предоставяне на информация от обществения сектор за повторно използване по Закон за достъп до обществена информация. В: Норма. София, Сиела, Бр.10, 2015, с. 92-111. ISSN 1314-5118.

Георгиева, К. Субекти на правото на повторно използване на информация от обществения сектор. В: Норма. София, Сиела, Бр. 5, 2016, с. 30-40 ISSN 1314-5118.

Георгиева, К. Отворени данни. Предоставяне на информация от обществения сектор чрез портали за отворени данни. В: Общество и право, София, Бр. 6, 2016, с. 46- 59. ISSN 0204-85-23.

Георгиева, К., Връзка на отворените данни с електронното управление. В: Норма. София, Сиела, Бр. 3, 2019, с. 41-54 ISSN 1314-5126

Георгиева, К. Правна регламентация в България на европейските правила за достъпност на интернет страниците и мобилните приложения. В: Норма, бр. 3 от 2020 г., стр. 27 – 48 ISSN 1314-5126

Хубенова. М. Електронна идентификация на заявителите на административни услуги. В: Съвременно право, брой №1/2017, 34-50

Хубенова. М. Административният регистър като част от системата на електронното управление. В: Общество и право, брой 6/2021, 65-81

Хубенова. М. Правна уредба на електронните подписи, използвани от администрациите. В: Норма, брой №8/2019,107-127

Хубенова. М. Използване на електронни подписи при заявяване на електронни административни услуги. В Общество и право, брой №8/2016, 17-27

Цакова, И. Алтернативни схеми за електронна идентификация на лицата съгласно Закона за електронното управление. В DE JURE, брой 1/2019 (18)

Цакова, И., Административните органи като доставчици на електронни административни услуги. В: Норма, бр.2, 2020г., с.95 – 111

Дата: 09.2024 г.

Съставил:

Калина Георгиев